

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження голови
облдержадміністрації, керівника
обласної військово-цивільної
адміністрації

№ _____

РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА
«ВОДА ДОНЕЧЧИНИ
НА 2017-2020 РОКИ»

Зміст

ПАСПОРТ	3
ВСТУП.....	4
1. Організаційна структура Компанії.....	5
2. Аналіз існуючого фінансового стану, тарифи	6
3. Аналіз існуючих проблем у системах централізованого водопостачання та водовідведення.....	6
4. Аварії та пошкодження на водогонах.....	9
5. Контроль та звітність про виконання Програми	9
6. Очікувані результати.....	9

Додатки:

Додаток 1. Заходи з реалізації Програми

Додаток 2. Узагальнені дані та показники Програми

Додаток 3. Узагальнені дані щодо впровадження засобів обліку спожитої води

Додаток 4. Черговість реалізації заходів програми

**ПАСПОРТ
ПРОГРАМИ «ВОДА ДОНЕЧЧИНИ НА 2017-2020 РОКИ»**

1	Ініціатор розроблення програми	Донецька обласна державна адміністрація, обласна військово-цивільна адміністрація
2	Розробник програми	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації
3	Співрозробники програми	КП «Компанія «Вода Донбасу»
4	Відповідальний виконавець програми	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації; КП «Компанія «Вода Донбасу»
5	Учасники програми	Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи рад об'єднаних територіальних громад, військово-цивільні адміністрації, КП «Компанія «Вода Донбасу»
6	Термін реалізації програми	2017 – 2020 роки
7	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	5 926 493 тис. грн.
8.1	кошти державного бюджету	
8.2	кошти обласного бюджету	
8.3	кошти місцевих бюджетів	
8.4	кошти з інших джерел	5 926 493 тис. грн.

ВСТУП

Система водопостачання у Донецької області є унікальною. Це створена людиною та функціонуюча більше 85 років складна технічна система транспортування води від єдиного наявного джерела питної води до населених пунктів області протяжністю 260 км.

Система є найбільшою в Україні та унікальною для держави.

Експлуатацією системи централізованого водопостачання Донецької області займається КП «Компанія «Вода Донбасу» (далі - Компанія). Здійснюється подача води від річки Сіверський Донець по каналу Сіверський Донець-Донбас (далі – СДД) до міста Донецька і далі по Південно-Донбаському водопроводу (далі – ПДВ) до міста Маріуполь на відстань 260 км. Система водопостачання має 17 водоймищ із загальним обсягом 661,9 млн. куб. Питна вода виробляється на 18 фільтрувальних станціях продуктивністю 2,8 млн. куб. метрів на добу.

Всього в Донецькій області для подачі води споживачам працюють 271 водопровідна насосна станція та експлуатуються 23 централізованих водопроводи загальною довжиною 11814,2 км, експлуатуються 89 підземних водозаборів.

Крім забезпечення водою, Компанія надає послуги з очищення стічних вод на 53 очисних каналізаційних спорудах продуктивністю 696,8 тис. куб. метрів на добу, стічні води подаються 164 каналізаційними насосними станціями.

Враховуючи обмеженість запасів якісної підземної питної води, канал СДД є основним джерелом централізованого водопостачання та забезпечує понад 94% об'єму водоспоживання області. Від його роботи залежить надійність та ефективність функціонування всієї системи водопостачання населених пунктів області з чисельністю населення понад 4 млн. осіб.

Додаткове водопостачання області здійснюється з підземних джерел, які розташовані вкрай нерівномірно. Основні запаси підземних вод перебувають у північній частині області.

Суттєвим фактором сучасного стану водопровідно-каналізаційного господарства регіону є «старіння» технологічних споруд і обладнання, відсутність інноваційних рішень при реконструкціях систем водопостачання і водовідведення. Існуючі технології очищення води, споруди для їх реалізації, насосне обладнання, регулююча та запірні арматура тощо, суттєво не оновлювалися вже більше 30-40 років, тому їх експлуатація призводить до нераціонального використання матеріальних, енергетичних та інших ресурсів. Збільшення собівартості послуг у результаті низької енерго- та ресурсоефективності додатково скорочує можливості розвитку систем.

В результаті проведення бойових дій в Донецькій області об'єкти централізованої системи водопостачання області знаходяться в аварійному стані.

Діяльність підприємств водопровідно-каналізаційного господарства є збитковим. Діючи тарифи не покривають собівартості послуг, складові тарифу мають тенденцію до безперервного збільшення.

Як наслідок, кошти спрямовуються не на розвиток і відновлення систем, а на усунення аварійних ситуацій. Незмінність існуючого положення призводить до подальшого руйнування систем водопостачання та водовідведення, до виникнення надзвичайних ситуацій в регіоні.

Сучасний стан водопровідно-каналізаційного господарства Донецької області фактично наблизився до критичного.

Реалізація програми розрахована на 2017-2020 роки, розглядаються пріоритетні для області проблеми та потреби у необхідних грошових ресурсах для їх вирішення (Додаток 1).

Основне завдання регіональної програми – відновлення надійної роботи системи централізованого водопостачання та водовідведення Донецької області.

Мета Програми:

- 1) забезпечення населення Донецької області якісною питною водою та у достатній кількості;
- 2) припинення забруднення навколишнього природного середовища неочищеними стічними водами.

Шляхи вирішення:

- 1) проведення реконструкції, модернізації, нове будівництво об'єктів для забезпечення цілодобового водопостачання в містах та районах області;
- 2) застосування енергоефективних технологій з метою зменшення втрат води та споживання електроенергії;
- 3) відновлення, будівництво, реконструкція очисних споруд та мереж водовідведення.

Результати, що планується досягти:

- 1) забезпечення населення області якісною питною водою у достатній кількості;
- 2) відновлення цілодобового водопостачання для міст і районів Донецької області;
- 3) зменшення втрат води та споживання електроенергії в системі водопостачання та водовідведення;
- 4) припинення забруднення навколишнього природного середовища неочищеними стічними водами.

1. Організаційна структура Компанії

Перше централізоване підприємство з водопостачання та водовідведення у Донецькій області діє з 20 квітня 1930 року. На сьогоднішній день експлуатацію значної частини системи водопостачання Донецької області здійснює Компанія.

До складу підприємства входять 30 відокремлених підрозділів, які розташовані на території Донецької області та працюють у єдиному технологічному режимі, у тому числі:

- 6 регіональних виробничих управлінь, що здійснюють очищення води, транспортування її в маловодні регіони області;
- 20 виробничих управлінь водопровідно-каналізаційного господарства, які займаються отриманням, перекачуванням і розподілом води споживачам і прийомом стоків у споживачів безпосередньо у населених пунктах;
- управління "Донбасводоремонт", Центральні ремонтно-механічні майстерні, Центральна контрольно-дослідна і проектно-дослідницька водна лабораторія, Інформаційно-обчислювальний центр.

Середньооблікова чисельність працівників Компанії складає 11 188 осіб.

Крім того є сім підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, які знаходяться у комунальній власності територіальних громад. Вони закупають воду у Компанії та виконують послуги з централізованого водопостачання та водовідведення серед споживачів відповідного населеного пункту.

2. Аналіз існуючого фінансового стану, тарифи

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства області мають скрутне фінансове становище. За результатами роботи з постачання холодної води та водовідведення Компанія за 2016 рік має збитки в сумі 910,3 млн. грн., за перше півріччя 2017 року - 528,4 млн. грн.

На теперішній час встановлені тарифи на послуги водопостачання та водовідведення не покривають собівартості витрат на їх виробництво. Взагалі рівень відшкодування діючих тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення Компанії складає – 57,6%.

Заборгованість Компанії з заробітної плати станом на 01 липня 2017 року складає 58,1 млн. грн.

В умовах сьогоденної економічної ситуації єдина можливість призупинити тенденцію стрімкої подальшої деградації та руйнування систем водопостачання та водовідведення, а також вірогідності виникнення надзвичайних ситуацій в регіоні – це реалізація певних заходів у рамках цільової регіональної програми, залученням коштів із усіх можливих джерел фінансування.

3. Аналіз існуючих проблем у системах централізованого водопостачання та водовідведення

На сьогоднішній день через відсутність протягом тривалого часу необхідних інвестицій у відновлення систем водопостачання та водовідведення населених пунктів, вичерпання ресурсу експлуатації гідротехнічних споруд СДД та водоочисних станцій спостерігається прогресуюча тенденція до зниження якості води та послуг, що надаються споживачам, має місце подача води споживачам «за графіком», аварійні відключення води тощо.

Проведення бойових дій в Донецькій області значно додало проблем об'єктам централізованої системи водопостачання області та водопровідно-каналізаційним господарствам населених пунктів.

СДД

Тривала експлуатація каналу (близько 58 років) призвела до виникнення аварійно-небезпечних ділянок. За останні 5-10 років збільшилися процеси порушення цілісності бетонного, щебеневого облицювання і щільності порід ложа русла каналу, руйнування бетонних конструкцій, корозії металу, зношування і старіння обладнання.

Порушення в конструкції русла каналу призвели до підвищеної фільтрації на окремих ділянках. Створюється загроза розмиву берм русла та виникнення техногенної катастрофи.

Під час бойових дій пошкоджена система електропостачання насосних станцій каналу, трансформаторні підстанції, силові трансформатори, напірні трубопроводи діаметром до 2800 мм від перекачувальних насосних станцій СДД (десятки і сотні пробоїн), зруйновано 4 мости через канал.

На кількох ділянках, зокрема після насосної станції 3-го підйому, розташованої в Ясинуватському районі мають місце значні ушкодження і витікання.

Другий Донецький водопровід (далі - ДДВ)

ДДВ – міжрайонний водопровід, призначений для перекачування питної води у маловодні регіони Донецької області, який почали будувати з 1954 року. Складається з комплексу споруд і водоводів. Від ДДВ отримують питну воду ряд міст з прилеглими до них населеними пунктами - це Слов'янськ, Краматорськ, Дружківка, Костянтинівка. Загальна чисельність охопюваного водопроводом населення до 0,6 млн. осіб. Водоводи Д1400-900мм покладені в дві нитки загальною сумарною довжиною 156 км.

У зв'язку з тривалою експлуатацією, великою зношеністю та механічними пошкодженнями внаслідок бойових дій на багатьох ділянках ДДВ виявляються заводські і монтажні дефекти зварних швів, ручейкова корозія зварних швів, які призводять до розриву труб і невикористаних втрат води на даних ділянках. Особливо, це стосується початкових ділянок водопроводу на ПК0-ПК30 і на ділянках з високими напорами.

На даний час проблемною є ділянка протяжністю 20 км від насосної станції другого підйому до насосної станції третього підйому. На цій ділянці проводяться підготовчі роботи для заміни трубопроводу, протяжністю 530 м за рахунок коштів ЮНІСЕФ. По іншій ділянці проводяться вишукувальні роботи з визначення траси і ґрунтів для розробки проекту по заміні.

Водопостачання м. Торецьк

Водопостачання м. Торецьк здійснюється з Горлівської фільтрувальної станції (м. Горлівка) по водоводу питної води $D=900$ мм, протяжністю 4 км. Для проведення аварійно-відновлювальних робіт на цьому водоводі, що знаходиться на лінії зіткнення, необхідне обстеження (після розмінування прилеглої території). В даний час водовід знаходиться в робочому стані, але має значні ушкодження з втратами обсягів води, що постачається до 20%. На теперішній час водопостачання у м. Торецьку є одним з найбільш нестабільних та проблемних в області.

Південно-Донецький водопровід (далі - ПДВ)

Насосна станція 1-го підйому ПДВ, розташована в Ясинуватському районі, періодично піддається обстрілу у вечірній і нічний час доби, що несе загрозу життю працівників, обслуговуючих насосну станцію і можуть призвести до її повної зупинки. На даний час насосна станція має пошкодження будівель і споруд (пошкоджені фасади, віконні прорізи, покрівля та комунікаційні кабелі), але знаходиться в робочому стані і подає воду на 5 фільтрувальних станцій (далі – ФС) (Донецька, Красноармійська, Великоанадольська, і Маріупольські №1, 2), але в разі виходу її з ладу без питної води опиниться населення всього південно-західного напрямку Донецької області, а саме: Волноваський, Красноармійський, Добропільський райони, м. Донецьк (Куйбишевський, Кіровський, Петровський, Ленінський райони), міст Авдіївка, Маріуполь, Волноваха, Красноармійськ, Докучаєвськ, смт. Оленівка та 49 населених пунктів з населенням більше 1,3 млн. осіб, який забезпечує водою Старо-Кримську, Великоанадольську, Красноармійську ФС.

Також виникає потреба в альтернативному джерелі водопостачання для населених пунктів Красноармійського району.

Водопостачання міст Красногорівка та Мар'їнка

Підлягає відновленню Донецька ФС Ясинуватського району від якої здійснюється водопостачання чотирьох районів м. Донецька (Куйбишевський,

Кіровський, Ленінський і Петровський), міст Авдіївка, Мар'їнка, Красногорівка загальною чисельністю 664 тис. осіб. Періодично фільтрувальна станція піддається обстрілу у вечірній і нічний час доби, що несе загрозу життю працівників, обслуговуючих фільтрувальну станцію, і може призвести до її повної зупинки. На даний час ФС забезпечується енергопостачанням від одного уцілілого вводу. 40% обслуговуючого персоналу станції проживає в сел. Кам'янка – територія підконтрольна українській владі і знаходиться на відстані 4,5 км від ФС. Співробітникам доводиться долати відстань у 50 км, так як на даній ділянці прохід закритий.

З кінця липня 2014 року, з початком бойових дій, практично припинена подача питної води з міста Донецьк в міста Мар'їнка та Красногорівка Мар'їнського району.

У 2016 році було тимчасово відновлена подача технічної (сирої) води з ПДВ на ці міста. Однак, в результаті ведення бойових дій, ПДВ не одноразово отримував ушкодження, в результаті чого населення міст Мар'їнка, Красногорівка та прилеглі населені пункти Мар'їнського району на тривалий час залишаються без водопостачання.

Водопостачання м. Авдіївка

Донецька ФС постійно піддається інтенсивному обстрілу та зупиняє свою роботу із-за значних пошкоджень будівель, споруд та відсутності електропостачання. В результаті зупинок без води лишається м. Авдіївка. Водопостачання у цьому місті є вкрай нестабільним. Ніяких інших джерел води, включаючи підземні, в районі м. Авдіївка немає.

Водопостачання м. Маріуполь

Водопостачання південних районів області здійснюється з ПДВ.

Найбільший споживач води є місто Маріуполь, а також Волноваський та Мангушській райони. В результаті зупинки ПДВ мешканці м. Маріуполь зазнають перебоїв в водопостачанні. Знижується якість поданої води, тому що Старо-Кримська ФС починає працювати на воді Старо-Кримського водосховища із великим змістом розчинених солей (до 25 мг/л).

Неможливість проведення ремонтних робіт на пошкоджених ділянках водогону діаметром 1400 мм і протяжністю 12 км у районі проходження ПДВ повз м. Авдіївка («промислова зона»). Неможливість проведення ремонтних робіт пов'язана з тим, що даний водогін знаходиться у зоні активних бойових дій.

Магістральні водогони

Напірні трубопроводи каналу Сіверський Донець-Донбас $D=2100$ мм, $D=2300$ мм від насосної станції 3-го підйому в районі залізничної станції Майорська неодноразово піддавалися обстрілу і отримували значні пошкодження. На даний час всі 3 нитки трубопроводу після проведення аварійно-відновлювальних робіт знаходяться в роботі, але існує необхідність в продовженні аварійно-відновлювальних робіт по відновленню ковзних і нерухомих опор, встановлення водовідвідних каналів і посилення ребер жорсткості, а також щоденного технічного обслуговування компенсаторних сполук. У разі погіршення ситуації на Майорській ділянці СДД з припиненням водопостачання по цій ділянці, в свою чергу призведе до припинення водопостачання по СДД після м. Горлівка, де розташовані населені пункти загальною чисельністю населення понад 2,5 млн. осіб.

Втрати води та прилади обліку

Станом на 01 липня 2017 року забезпеченість приладами обліку води житлового фонду області складає 37,7%. Потребується встановити 6311 вузлів обліку для скорочення втрат води та запровадження комерційного обліку спожитої води, відповідно до вимог Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», узагальнені дані щодо впровадження засобів обліку наведені у Додатку 3.

Фактична реалізація води Компанією складає 30% від загального об'єму забору води. Втрати води по СДД досягають 70%, а на міських водогонах та розподільчих мережах до 56% від об'єму забору води.

Обладнання наявного житлового фонду загально будинковими приладами обліку води - важливий захід для скорочення втрат води.

Водовідведення

Найбільшою проблемою систем водовідведення в населених пунктах області є незадовільний технічний стан 35 каналізаційних колекторів, 4 очисних споруд та 6 каналізаційних насосних станцій. Тривалий строк експлуатації, відсутність впродовж значного терміну капітальних ремонтів на мережах та спорудах, призвело до ситуації повного зносу ділянок каналізаційних мереж, незадовільної роботи очисних споруд. Як результат – постійні випадки забруднювання навколишнього природного середовища, створення складної епідеміологічної обстановки, виникнення надзвичайних ситуацій.

4. Аварії та пошкодження на водогонах

Через чисельні аварії та пошкодження багаторазово припинялась подача води по ПДВ та ДДВ. За період 2014 – 2016 років та за 6 місяців 2017 року загальний період простою з цього приводу ДДВ складає 47 діб, а ПДВ - 58 діб.

5. Контроль та звітність про виконання Програми

Контроль за виконанням цієї Програми здійснює департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації.

Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації постійно здійснює моніторинг, подає до облдержадміністрації інформацію про хід виконання Програми та розміщує її у засобах масової інформації, на офіційному веб-сайті облдержадміністрації для ознайомлення громадськості.

6. Очікувані результати

Забезпечення виконання 73 заходів Програми на суму 5,9 млрд. грн., узагальнені показники наведені у Додатку 2, покращить водопостачання для 2,4 млн. осіб.

Втрати води зменшаться на 8,72 млн. м³/рік на суму 160,8 млн. грн., економія електроенергії складе 12,4 млн. кВт*год/рік на суму 24 млн. грн. Загальна економія після реалізації заходів - 184,8 млн. грн.

Черговість реалізації заходів наведена у Додатку 4.

Заступник керівника
апарату облдержадміністрації

Ю. О. Костюніна

Регіональну програму "Вода Донеччини на 2017-2020 роки" підготовлено департаментом житлово-комунального господарства облдержадміністрації

В.о. директора департаменту

Л.В. Гусева